

Rektors beslutsmöte

Mötesdatum
2019-02-18

Plats och tid	B19 kl. 10:00-12:00
Beslutande ledamöter	Pär Weihed (vice ordförande) (Stf rektor)
Övriga närvarande	Cathrine Norberg (Prorektor) Staffan Sarbäck (Universitetsdirektör) Anna Ahnér (Kårordförande) Elisabeth Engren (Sekreterare) Elin Bergström (Handläggare)
Protokollet omfattar	§72

Underskrifter	Sekreterare	Datum
	Elisabeth Engren	
	Justerare	Datum
	Justerare	Datum

Rektors beslutsmöte

Mötesdatum

2019-02-18

§72

Luleå tekniska universitets rapport till Naturvårdsverket avseende miljöarbete samt rapportering av energiuppgifter (LTU-527-2019)**Beslut**

Rektor beslutar att godkänna LTU:s miljöledningsrapport för 2018.

Beslutsunderlag

- Luleå tekniska universitets rapport till Naturvårdsverket avseende miljöarbete samt rapportering av energiuppgifter
- Miljöledningsrapport 2018 Luleå tekniska universitet

Sammanfattning

Enligt förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter, ska universitetet i samband med årsredovisningen lämna en årlig miljörapport till Naturvårdsverket och Utbildningsdepartementet. Rapporten innehåller utvecklingen av energianvändning, resor och upphandling, vilket presenteras i bilagan. I denna rapport finns även rapporteringen enligt förordning (2014:480) om myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader.

Expedieras till

Registrator, Naturvårdsverket, Utbildningsdepartementet, Elin Bergström

Elin Bergström
elin.bergstrom@ltu.se

Luleå tekniska universitets rapport till Naturvårdsverket avseende miljöarbete samt rapportering av energiuppgifter

Föredragande

Elin Bergström

Förslag till beslut

Rektor beslutar

att godkänna LTU:s miljöledningsrapport för 2018

Ärendet i korthet

Enligt förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter, ska universitetet i samband med årsredovisningen lämna en årlig miljörapport till Naturvårdsverket och Utbildningsdepartementet. Rapporten innehåller utvecklingen av energianvändning, resor och upphandling, vilket presenteras i bilagan. I denna rapport finns även rapporteringen enligt förordning (2014:480) om myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader.

Expedieras till

Registrator, Naturvårdsverket, Utbildningsdepartementet, Elin Bergström

Redovisning av miljöledningsarbetet 2018

Luleå tekniska universitet

Enligt förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter

Del 1 Miljöledningssystemet

Basfakta

Antal årsarbetskrafter: 1 341

Antal kvadratmeter lokalyta: 122 020

1. Är myndigheten miljöcertifierad?

Nej.

2. Hur lyder myndighetens miljöpolicy?

Vid Luleå tekniska universitet bedrivs utbildning, forskning och uppdragsverksamhet i samverkan med omgivande samhälle. LTU har som lärosäte ett ansvar att vara föregångare i arbetet för en hållbar utveckling, och utbildning och forskning vid LTU ska därför ha en tydlig miljöprofil. Arbetet ska ske i enlighet med de nationella miljömålen och med lagstiftningen som miniminivå. Detta sker genom att:

- Universitetets styrelse och ledning ska stimulera och agera för ett kontinuerligt miljöarbete med fokus på ständiga förbättringar.
- Miljöhänsyn ska vägas in i alla beslut och genomsyra all verksamhet vid universitetet.
- Medarbetarna ska ha kännedom om aktuella miljöfrågor inom sina arbetsområden och därigenom bli inspirerade till att arbeta för en hållbar utveckling.
- LTU ska integrera miljöfrågor i utbildningarna och studenterna ska uppmuntras att verka för en hållbar utveckling i sin framtida yrkesverksamhet.
- LTU aktivt ska arbeta med att förebygga förorening genom att minimera sin egen miljöpåverkan som uppkommer från material- och energianvändning och orsakar avfall samt utsläpp till luft och vatten, samt ställa miljökrav i upphandling och inköp, såväl på produkten eller tjänsten som på leverantörens eget miljöarbete.

3. När har myndigheten senast uppdaterat sin miljöutredning?

Miljöutredningen uppdaterades 2016.

Fråga 4a-7a beskriver myndighetens arbete med dess direkta påverkan på miljön

4a. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande direkt påverkan på miljön?

Utsläpp av CO2 till luft vid resor
Vattenanvändning
Genererande av vanligt avfall

5a. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande direkt påverkan på miljön?

Luleå tekniska universitet ska

- inte öka mängden utsläpp av koldioxid (kg), från bilresor, med tjänstefordon eller egen bil i tjänsten, per årsarbetskraft. Detta jämfört med 2015 års utsläpp.
- inte öka antalet flygresor både över och under 50 mil per årsarbetskraft jämfört med 2016.
- arbetar aktivt med att ökat antalet resfria möten.
- inte öka energianvändningen per årsarbetskraft/per förhyrt antal kvadratmeter jämfört 2015.
- inte öka användningen av vatten jämfört med 2015.
- där så är möjligt, substituera och minska användningen av kemikalier som kan skada miljön eller människors hälsa.
- öka återbruk av möbler och elektroniks utrustning.
- minska mängden osorterat avfall och öka andelen sorterat avfall jämfört med plockanalysen som genomfördes under 2015.
- samverka med restauratörerna på universitetsområdena för att minska mängden matrester som slängs.

6a. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för direkt miljöpåverkan?

Luleå tekniska universitet har bland annat

- Videokonferensutrustning på samtliga campusorter för att bland annat minska behovet av resor mellan våra campusorter samt för möten med andra organisationer.
- Information till studenter och anställda avseende källsortering.
- Deltar i källsorteringsprojekt tillsammans med det kommunala renhållningsbolaget och fastighetsägare i närområdet.

7a. Redovisa hur väl målen för direkt miljöpåverkan har uppfyllts

Följande mål har uppfyllt under 2018. Luleå tekniska universitet har inte ökat

- utsläpp av koldioxid (kg) från bilresor per årsarbetskraft jämfört med 2016.
- antalet flygresor både över och under 50 mil per årsarbetskraft jämfört med 2016.
- användningen av vatten jämfört med 2015.

Fråga 4b-7b beskriver myndighetens arbete med dess indirekta påverkan på miljön

4b. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande indirekt påverkan på miljön?

Utbildning
Forskning
Samverkan

5b. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande indirekt påverkan på miljön?

Luleå tekniska universitet ska

- i större utsträckning ta miljöhänsyn vid inköp och avrop jämfört med 2015.
- vid anskaffning arbeta för att minimera miljöpåverkan samt för att varor och tjänster ska produceras under goda sociala förhållanden.
- öka spridningen av miljörelaterad forskning internt och externt.
- Studenter vid Luleå tekniska universitet ska, senast år 2020, inom sina utbildningsprogram/kurser få en grundläggande kännedom om och förståelse för hur hållbar utveckling är relevant inom respektive utbildning.

6b. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för indirekt miljöpåverkan?

Luleå tekniska universitet har bland annat

- Inventerat antalet utbildningar med hållbar utveckling inom utbildningarna och påbörjat arbetet med att integrera detta perspektiv i utbildningar där det i dag saknas.

7b. Redovisa hur väl målen för indirekt miljöpåverkan har uppfyllts

Följande mål har uppfyllt under 2018.

- Luleå tekniska universitet har i större utsträckning tagit miljöhänsyn vid inköp och avrop jämfört med 2015.

8. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att ge de anställda den kunskap de behöver för att ta miljöhänsyn i arbetet?

Information som finns på universitetets medarbetar- och studentwebb har förbättrats samt att alla nya studenter fortsatt får information i samband med studiestarten. Detta skedde inom ramen för samarbetsprojektet tillsammans med Luleå Renhållning, Akademiska Hus och andra fastighetsägare på Porsön. Målet med projektet är att personer som bor och arbetar på Porsön ska bli dubbelt så bra på att källsortera. Information har även spridits till medarbetarna vid universitetet via möten.

9. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska sin energianvändning?

Universitetet har verksamhet på flera orter samt en satsning på fler distansutbildningar vilket har medfört att universitetet har lagt om en del av undervisningen för att på ett effektivt sätt kunna möta och ge likvärdig undervisning till distansstudenter. Användning av IT sker även för distansmöten samt för effektivisering av serverdrift och kontroll av datorer i datorsalar i syfte att minska energiförbrukningen.

10. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska antalet tjänsteresor?

Universitetet jobbar aktivt med IT-stöd för att underlätta elektroniska möten. Universitetet i Sverige har länge haft tillgång till en mycket bra infrastruktur för datatrafik som används för datorbaserade möten via Zoom som är ett av universitetet gemensamt upphandlat system för distansundervisning och elektroniska möten. För att ge universitetet ett ännu bättre stöd för elektroniska gruppmöten mellan våra campusorter har videokonferensrum installerats som med ett enkelt handhavande kan kopplas upp i ett elektroniskt möte. Detta ger förutsättningar för att minska resandet mellan våra campusorter och det har tagits emot mycket positivt av organisationen. Samtliga anställda har tillgång till Skype for business som ett enkelt och tillgängligt verktyg för att mötas på distans.

Del 2 Uppföljning av miljöledningsarbetets effekter

1. Tjänsteresor och övriga transporter

Utsläpp av koldioxid i kilogram, totalt och per årsarbetskraft uppdelat per fordonsslag (1.1), sammanlagt (1.2) och från flygresor över 50 mil (1.3) samt antal resor

	Årets uppgifter – antal resor och kg CO ₂			Föregående års uppgifter	
	Antal resor	KgCO ₂ Totalt	KgCO ₂ /å.a.	KgCO ₂ Totalt	KgCO ₂ /å.a.
a) Flygresor under 50 mil		111 766	83	113 886	85
b) Bilresor	3336	407 792	304	457 805	340
c) Tågresor	3561	3,62	0,003	2,11	0,002
d) Bussresor				21 983	16,32
e) Maskiner och övriga fordon				0	0
1.2 Sammanlagda utsläpp av koldioxid					
1.1 a-e		519 562	387	593 676	441
1.3 Flygresor över 50 mil	7993	2 156 532	1 608	2 299 911	1 707

1.4 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet positivt/negativt, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Nya mätmetoder - positiv påverkan, Trender - positiv påverkan, Övrigt med kommentar:

Den nya schablonmallen har resulterat i sänkta värden för utsläpp av koldioxid vid bilresor. Resande med egen bil har fortsatt att minska medan nyttjandet av hyrbil och taxi, sett till antalet beställda resor hos resebyrån, har ökat något mot tidigare år.

Antalet flygresor över och under 50 mil är i stort sett oförändrat jämfört med förra året. Utsläppen av CO₂ från universitetets flygresor har minskat något jämfört med förra året.

Då universitetet har verksamhet på fyra orter med ca 500 km från den sydligaste orten till den nordligaste samt att många institutioner bedriver verksamhet på som mest tre orter samtidigt är det oundvikligt att det blir en del resor.

Det har under året uppdagats att bussresor som bokas via resebyrå räknas in under statistiken för tågresor. Därför redovisar vi inga uppskattning av bussresor i år, då vi uppskattar att majoriteten av bussresor bokas via resebyrå. För bussresor i övrigt har vi endast uppföljning gällande kostnaden vilket inte möjliggjort en exakt beräkning av koldioxidutsläppet för denna post.

1.5 Hur uppgifterna är framtagna?

Eget uppföljningssystem, Leverantörsuppgifter

Beräkningen av bilresor baseras på resultat från egna system och leverantörsuppgifter gällande användning av egen bil, taxi och hyrbil samt Naturvårdsverkets schablonmall. Beräkningen av dessa uppgifter är baserade på bränslekostnad och schablon.

1.6 Uppföljningsmått i svaren på frågorna är baserade på:

Schablonlista som Naturvårdsverket tillhandahåller, Uppgifter som tagits fram på annat sätt, nämligen

Uppgifter för koldioxidutsläpp för flyg och tåg har levererats av upphandlad resebyrå.

2. Energianvändning

2.1 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt, per årsarbetskraft och per kvadratmeter total användbar golvyta uppdelat på

	kWh totalt		
	2018	2017	2016
Verksamhetsel (avser lokaler)	11 309 295	11 727 972	12 009 493
Fastighetsel			
Värme	11 366 404	11 384 912	11 253 670
Kyla	70 867	74 500	28 650
Totalt	22 746 566	23 187 384	23 291 813

	kWh/årsarbetskraft			kWh/m ²		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Verksamhetsel (avser lokaler)	8 433	8 707	8 445	93	96	95
Fastighetsel						
Värme	8 476	8 452	7 914	93	93	89
Kyla	53	55	20	1	1	0
Totalt	16 962	17 214	16 380	186	190	184

Eventuell energianvändning utanför lokaler

	kWh totalt		
	2018	2017	2016
Energi	35 610	31 600	28 350

Motorvärmare och utomhusbelysning.

2.2 Är värmeförbrukningen normalårskorrigerad

Värmeförbrukningen är delvis normalårskorrigerad.

2.3 Andel förnybar energi av den totala energianvändningen (anges i procent)

	2018	2017	2016
Verksamhetsel	90 %	90 %	84 %
Fastighetsel	%	%	%
Värme	57 %	57 %	57 %
Kyla	100 %	%	%
Utanför lokaler	%	%	%
Totalt	73 %	73 %	71 %

2.4 Har krav ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens elavtal?

Krav har delvis ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens elavtal.

2.5 Har energianvändningen minskat som ett resultat av samverkan med myndighetens fastighetsägare? (vid ja ange vilka åtgärder som har genomförts)

Nej

2.6 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet positivt/negativt, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Övrigt med kommentar:

Vi och våra fastighetsägare har inte möjlighet att särskilja verksamhetsel från fastighetsel, därmed är det den totala energianvändningen som ligger under verksamhetsel. Elförbrukningen har generellt minskat eller varit oförändrat över samtliga campusorter men energiförbrukningen för värme är i stort sett oförändrad jämfört med tidigare år.

Jämfört med tidigare år har uppgifter för energiförbrukningen i Teaterhögskolans lokaler som förhyrs av Luleå kommun tillkommit. Dessa uppgifter har saknats i tidigare redovisningar.

2.7 Hur är uppgifterna framtagna?

Leverantörsuppgifter

3. Miljökrav i upphandling

3.1 Andel upphandlingar och avrop där miljökrav ställts av det totala antalet upphandlingar och avrop

	Antal st		
	2018	2017	2016
Upphandlingar och avrop med miljökrav	8	4	8
Upphandlingar och avrop totalt	41	58	75
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	20 %	7 %	11 %

3.2 Antal upphandlingar över tröskelvärdet där energikrav enligt förordning (2014:480) om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader har ställts

0

Kommentar till redovisning av antal upphandlingar över tröskelvärdet.

Om krav enligt förordningen om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader inte har ställts vid upphandlingar över tröskelvärdet, ange skälen för det:

3.3 Har myndigheten ställt energikrav vid nytecknande av hyresavtal eller inköp av byggnader? (vid nej ange skälen för det)

Nej

Har inte tecknat nytt hyresavtal eller köpt byggnad sedan förordning (2014:480) om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader infördes

3.4 Ekonomiskt värde av registrerade upphandlingar och avrop med miljökrav av det totala värdet av upphandlingar och avrop per år

	Värde kr		
	2018	2017	2016
Upphandlingar och avrop med miljökrav	42 201 000	332 000 000	22 400 000
Upphandlingar och avrop totalt	89 000 000	412 000 000	340 300 000
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	47 %	81 %	7 %

3.5 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet positivt/negativt, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Organisationsförändringar - positiv påverkan, Övrigt med kommentar:

Genom en förstärkning av personal med hållbarhetskompetens inom upphandlingsgruppen har andelen upphandlingar där vi ställt miljökrav ökat. Vidare har andelen upphandlingar där det varit lämpligt att ställa miljökrav (t.ex. städ) ökat.

Vi arbetar kontinuerligt med vår uppföljning och att öka andelen upphandlingar där vi ställer miljökrav.

3.6 Hur är uppgifterna framtagna?

Eget uppföljningssystem

4. Frivilliga frågor

Frågor om policy

4.1 Har myndigheten internt styrande dokument för IT och miljö? (om ja ange vilka områden som tas upp i dokumentet)

Ja

Miljöhänsyn vid anskaffning av IT

Frågor om IT-anskaffning

4.2 Andel IT-anskaffningar där miljökrav ställts av det totala antalet IT-anskaffningar per år (anges i procent och värde).

	2018	2017	2016
Andel (%)	%	%	%
Värde (Skr)	Skr	Skr	Skr

Hur är uppgifterna framtagna?

4.3 Vilken typ av miljöhänsyn har tagits vid IT-anskaffningar?

Hur är uppgifterna framtagna?

Frågor om energianvändning

4.4 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt och per årsarbetskraft uppdelat på

	kWh			kWh/årsarbetskraft		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
PC-arbetsplats						
Skrivare						
Serverar och Serverrum						

Hur är uppgifterna framtagna ?

Frågor om resfria möten

4.5 Antal resfria/digitala möten totalt och per årsarbetskraft

	Antal			Antal/årsarbetskraft		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Resfria möten			3 753			3

Hur är uppgifterna framtagna ?

Frågor om förklaring till resultatet

4.6 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Frågor om energi

4.7 Har myndigheten en strategi för sitt energieffektiviseringsarbete, innefattande nulägesanalys, mål samt handlingsplan med åtgärder, som utgör grunden för ert energieffektiviseringsarbete?

4.8 Producerar myndigheten egen el? (om ja ange hur mycket i kWh)

Nej

4.9 Har myndigheten miljöklassade och/eller certifierade byggnader?

Delvis

Frågor om avrop

4.10 Har myndigheten vid avrop mot statliga ramavtal ställt egna miljökrav, där så har varit möjligt?